

САМОВИХОВАННЯ ЯК НЕОДМІННИЙ КОМПОНЕНТ ТА УМОВА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Активна розбудова Української держави, здійснення нової соціально-економічної політики, відродження та подальший розвиток духовно-моральної культури зумовлюють потребу розв'язання одного із стратегічних завдань реформування освіти – створення умов для формування активної, самостійної, творчої особистості викладача вищої школи. Розвиток особистості майбутнього педагога вищої школи залежить від належної підготовки у вищому навчальному закладі. У процесі навчання у нього формується система адекватних професійних уявлень та особистісних орієнтацій, що мають великий вплив на розвиток професійного самоставлення.

Формування умінь майбутніх педагогів вищої школи самостійно будувати індивідуальну модель професійної діяльності спрямовану на розвиток студента – невід'ємна складова педагогічної професії, яка вимагає підвищення теоретичної й практичної освіченості. Це, також, усвідомлена діяльність, орієнтована на саморозвиток і самореалізацію, що відбувається шляхом пошуків, відкриттів, інновацій в навчально-виховному процесі. Основною умовою ефективної роботи педагога В. Сухомлинський вважав професійно-педагогічну спрямованість, теоретичну підготовленість, загальну культуру, усвідомлення важливості самоосвіти, саморозвитку, самовиховання та глибоке усвідомлення систематичності, цілеспрямованості, логічної послідовності, науковості у їх здійсненні. Тому, навіть найдосвідченіший педагог ніколи не повинен зупинятися на досягнутому.

Ефективна професійна підготовка майбутнього педагога вищої школи неможлива без самоосвіти, самовиховання та саморозвитку. Тобто навчання і самонавчання потребує не лише знання ним форм і методів аудиторної роботи, роботи з книгою та іншими сучасними джерелами інформації, але й застосування деяких вольових зусиль, розвитку певних особистісних якостей. У

педагогіці та психології така робота має назву – самовиховання і саморозвиток. Професійне самовиховання і саморозвиток – це свідома діяльність, спрямована на удосконалення своєї особистості у відповідності з вимогами професії до людини. Молодому педагогу потрібен чіткий орієнтир, який вів би його до усвідомлення цілей, завдань та специфіки роботи. Таким орієнтиром є знання, отримані у вищих педагогічних закладах освіти, а також загальнолюдські цінності, що виконують функції внутрішнього регулятора, керівника поведінкових норм, впливають на життєву спрямованість особистості. І неабияку роль у цьому відіграє самовиховання.

Самовиховання як свідома і цілеспрямована діяльність людини із вдосконалення своєї особистості повинна розглядатися перш за все з точки зору змісту того, що повинно вдосконалюватись. Майбутній педагог вищої школи повинен поставити перед собою ціль як можна краще підготуватись до майбутньої професійної діяльності. Відповідно, змістом, завданням професійного самовиховання повинні стати професійно значимі якості його особистості. За твердженням В. О. Сухомлинського: «Самовиховання потребує дуже важливого, могутнього стимулу – почуття власної гідності, поваги до себе, бажання стати сьогодні кращим, ніж був учора. За самою своєю суттю самовиховання передбачає віру людини в людину...» [3, 192].

Особистісний саморозвиток і професійне самовиховання нерозривно пов'язані між собою. Обидва процеси складні за своєю структурою і здійсненням, проте оволодіння технологією професійного самовиховання і саморозвитку допоможе майбутньому педагогу вищої школи продуктивно організувати самостійну підготовку до професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : [навчальний посібник] / С. Г. Карпенчук – [2-е вид., допов. і перероб.]. – К. : Вища школа, 2005. – 343 с. – ISBN 966-642-108-9
2. Киричук О. Розвиток і самореалізація особистості в умовах освітнього закладу / Олександр Киричук // Рідна школа. – 2002. – № 5. – С. 28–30.
3. Сухомлинский В. А. Сто советов учителю / В. А. Сухомлинский. – Киев : «Радянська школа», 1984. – 254 с.